

واژه‌نامه‌ی برنامه‌ی درسی ملی

در نظر گرفته شده است. برنامه‌ی درسی از جنبه‌ی نظری به دو خانواده بزرگ یعنی طراحی آموزشی و مهندسی برنامه‌ی درسی تقسیم می‌شود. (مهرمحمدی، ۱۳۸۱، ص ۵۸)

چهارچوب برنامه‌ی درسی

سندی مکتوب که دربردارنده مجموعه‌ی تصمیم‌هایی است که درخصوص برنامه‌ی درسی پیش از آن که به مورد اجرا گذاشته شود، گرفته می‌شود. (همان منبع، ص ۵۸)

برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی آموزشی عبارت است از کاربرد روش‌های تحلیلی در مورد هریک از اجزای نظام آموزشی و هدف آن استقرار یک نظام آموزشی کارآمد است. (فرایند برنامه‌ریزی آموزشی، گروه مشاوران یونسکو، ص ۳۸)

چشم‌انداز، پنداره

– عبارتند از ترسیم و نگارش «آنچه باید باشد» و «آنچه می‌تواند باشد». پنداره تصویر روشنی از آینده که به صورت

مفهوم برنامه‌ی درسی

اصطلاح برنامه‌ی درسی به منظوره‌ای گوناگونی به کار برده شده است. از جمله به عنوان برنامه‌ای برای یک موضوع درسی خاص در یک پایه تحصیلی مشخص، در طول یک دوره تحصیلی، یا به عنوان برنامه موضوع‌های مختلف درسی در طول یک دوره تحصیلی (Ochs، ۱۹۷۴). با این وجود در بسیاری از موارد برنامه‌ی درسی از فهرستی از هدف‌های آموزشی و مطالبی که باید در مدارس تدریس شود، تجاوز نمی‌کرده.

در سال‌های اخیر مفهوم «برنامه‌ی درسی» گسترش یافته است، تا آن‌جا که برنامه‌ی تفصیلی کلیه فعالیت‌های یادگیری فراگیرنده، انواع وسایل آموزشی، پیشنهادهای در مورد راهبردهای یادگیری و شرایط اجرای برنامه و... را شامل شده است. (برنامه‌ریزی درسی مدارس، الف لوی، ص ۲۵ و ۲۴)

برنامه‌ی درسی

مجموعه‌ای از وقایع از قبیل پیش‌بینی شده که به قصد دست‌یابی به نتایج آموزشی – تربیتی برای دانش‌آموزان

نگارش درآمده و برنامه ریزان استراتژیک انتظار دارند جامعه محلی، اجتماع و یا یک سازمان به آن صورت باشند. (فراهانی، ص ۶۲۸)

– ترسیم فلسفه و ایده‌آل‌هایی که برنامه‌ی درسی، تدریس و ارزشیابی، بر آن استوار است. (چهارچوب برنامه‌ی درسی میثیگان)

برنامه‌ی درسی ملی

«برنامه‌ی درسی ملی» به معنای تهیه و تدارک برنامه‌ها و اقدامات اجباری و الزامی نظام‌دار و مدون برای تعلیم و تربیت یک کشور است (Hansen، ۱۹۹۶). درحالی‌که «سند ملی برنامه‌ی درسی» به مجموعه‌ای از اصول و رهنمودهای کلی حاکم بر برنامه‌ریزی درسی یک کشور اطلاق می‌گردد.

از دیدگاه بوشامپی (۱۹۸۱) قلمرو برنامه‌ی درسی از دو حوزه «طراحی برنامه‌ی درسی» و قلمرو «تولید یا مهندسی برنامه‌ی کلی» تشکیل شده است. ابعاد قلمرو طراحی برنامه‌ی درسی شامل عناصری مانند اهداف، نیازسنجی، ملاک‌های سازماندهی و تعیین محتوا، چگونگی ارتباط عمودی و افقی، ارزشیابی و مانند آن می‌باشد.

حوزه‌ی مهندسی برنامه‌ی درسی شامل سه قلمرو «تولید برنامه‌ی درسی»، «اجرای برنامه‌ی درسی» و «ارزشیابی برنامه‌ی درسی» است. در تولید برنامه‌ی درسی مسائلی مانند «خاستگاه برنامه‌ی درسی (مقوله تمرکز – عدم تمرکز)، اقشار دست‌اندرکار و نوع مشارکت آنان

(Short، ۱۹۸۲) و میزان انعطاف برنامه‌ی درسی در قبال نقش معلمان مورد توجه قرار می‌گیرد (Sabar، ۱۹۸۹). برای مثال اگر خواسته شود که به معلمان مسئولیت بیشتری در برنامه‌ریزی درسی داده شود این موضوع می‌تواند در سند ملی برنامه‌ی درسی مورد توجه قرار گیرد و اصول و رهنمودهایی پیرامون آن مطرح گردد.

اصل

– آنچه بر آن سایر چیزها بنیان می‌یابند.
– به رابطه‌ی مقرر میان پدیده‌ها با عوامل گفته می‌شود. مثل رابطه بین روش تدریس معین و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان. (فراهانی، ص ۴۷۲)
– بیان ارتباط بین عوامل مختلف بر روی انگیزش دانش‌آموزان. (Distance Glossary)

استاندارد

توافق بر روی سطوح اجرایی موفقیت و کارایی (چهارچوب برنامه‌ی درسی میثیگان)

راهبردهای آموزشی

– روش‌ها و تکنیک‌های خاصی که به منظور برآوردن اهداف آموزشی اجرا و موجب پیشبرد امر آموزش می‌شوند.
– روش‌های ارائه، تمرین و ارزیابی با مشخص کردن شیوه‌هایی که به وسیله آن‌ها بازده یادگیری مطلوب در موقعیت آموزشی به دست می‌آید. (فراهانی، ص ۲۹۱)